

سرویس و تعمیر کولر آبی

کولر های آبی که برای خنک کردن هوای داخل ساختمان ها بویژه در مناطق خشک بکار می روند از دو قسمت عمدہ تشکیل یافته اند:

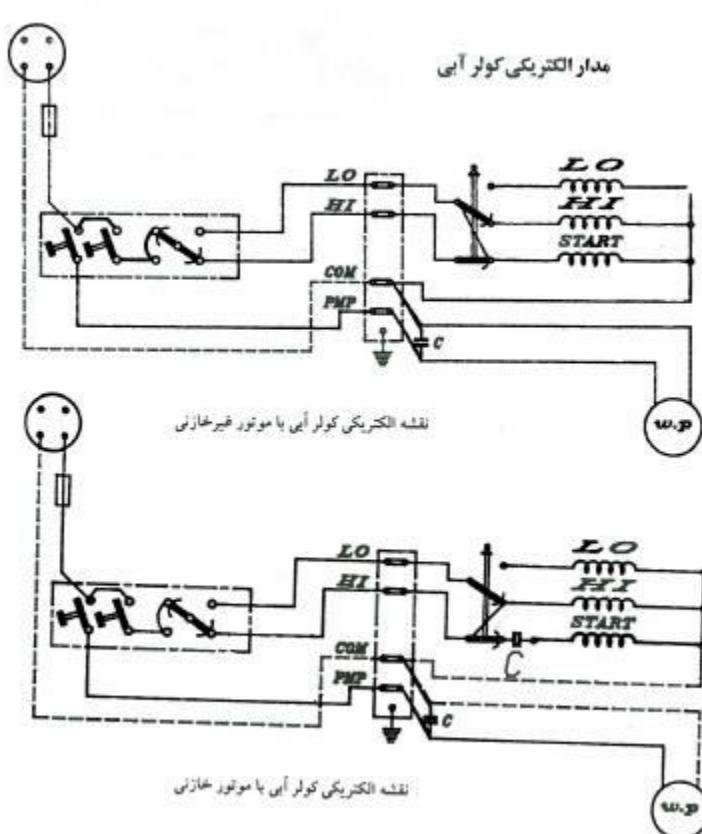
اجزاء الکتریکی کولر

اجزاء مکانیکی کولر

اجزاء الکتریکی شامل: ۱- کابل چهار رشته وکلید مخصوص-برای ارتباط کلید به کولر از کابل چهار رشته استفاده می شود که سطح مقطع سیم ها نباید کمتر از $1/5$ میلی متر مربع باشد. کلید کولر شامل :یک کلید تک پل برای واتر پمپ ، یک کلید تک پل برای الکتروموتور فن ویک کلید تبدیل برای دور کند وتند الکتروموتور می باشد. ۲- جعبه اتصال یا ترمینال - جهت ایجاد اتصالات مطمئن وعایق از بدنه فلزی کولر که در داخل اطاقد کولر قرار دارد. ۳- خازن اصلاح ضریب قدرت - که بر روی بدنه نصب شده واژ نوع روغنی وبا ظرفیت ۲۰ الی ۲۵ میکرو فاراد با ولتاژ نامی ۴۰۰ تا ۴۵۰ ولت است. ۴- الکتروموتور دو دور فن - که معمولاً "دارای دو دور ۱۰۰۰ و ۱۵۰۰ دور در دقیقه است. الکتروموتور کولرهای خانگی از قسمت های زیر تشکیل شده است: الف - استاتور ب- روتور ج - در پوش وبوش ها د- کلید گریز از مرکز که نقش عمدہ ای در راه اندازی وتنظیم دور موتور دارد و بر اساس نیروی گریز از مرکز عمل کرده و ضمن عمل خود سیم پیچ راه انداز را از مدار خارج می کند قسمت متحرک این کلید بر روی محور روتور تعییه شده وصفحه کائوچویی کلید گریز از مرکز بر روی در پوش موتور نصب شده است. بر روی قسمت کائوچویی موتور این لغات (LO= HI= مشترک com) (Tند) (کند)

دیده می شود . ۵- خازن راه انداز - با ظرفیت ۱۳۰-۴۸۰ میکروفاراد - ۱۱۰ ولت که در هنگام استارت در مدار بوده و پس از آنکه روتور به ۷۵ درصد سرعت نامی خود رسید. کلید گریز از مرکز خازن راه انداز و سیم پیچ کمکی را از مدار خارج می سازد. ۶- پمپ آب (واتر پمپ) - آب را از تشک تا حدود دو متر ارتفاع پمپاژ کرده و به سه راهی آب و ناودانی ها در بالای اطاق کولر می رساند .

اجزاء مکانیکی - ۱- بدن کولر ۲- سه راهی آب (آب پخش کن) ۳- ناودان ها ۴- فن (پروانه) و محور فن یا توربین (۵- شناور (فلووتر) ۶- کanal داخلی و خارجی ۷- پولی ها (فلکه ها) و تسممه پروانه ۸- یاتاقان ها

سرویس و نگهداری کولر آبی :

۱- هنگام نصب کولر، محلی را انتخاب کنید که ایجاد لرزش و صدا ننماید مثل روی ستون ها و نزدیک دیوار ها-

2- برای زیر کولر از چهار پایه ای به ارتفاع 30 سانتیمتر استفاده کنید. و برای جلوگیری از فرو رفتن پایه ها در آسفالت وغیره از صفحات فلزی به اضلاع 10 در 10 استفاده کنید.

3- کولر را در نزدیکی لوله دودکش و هوا کش آشپزخانه و لوله چاه فاضلاب قرار ندهید.

4- بمنظور جلوگیری از لرزش در محل اتصال کولر به کاتال ها باید از برزنت استفاده شود.

5- هنگام راه اندازی کولر در ابتدای فصل گرما به نکات زیر توجه کنید:

دیواره های کولر را جدا کنید و در صورت نیاز پوشال ها را تعویض کنید. ("معولاً" هر دو سال یک بار). (ضمناً) پوشال ها باید به گونه ای توسط توری های سیمی محکم به در پوش ها بسته شوند که آب از آنها بر روی فن و یا تسمه و پمپ و موتور نریزد. - کف کولر را شست و شود و در صورت زنگ زدگی، سوراخ شدن آن را ترمیم کنید. البته بهتر است در پایان فصل گرما واژ کار انداختن کولر محل های زنگ زده را ضد زنگ زده ورنگ کاری نماییم. - یاتاقان های توربین وجا روغنی های روی موتور را روغن کاری کنید و با دست هر دو فلکه را بچرخانید تامطمئن شوید که مانعی در حرکت آن ها موجود نیست. تسمه و فلکه های (پولی) موتور و توربین باید در یک امتداد باشند تا موجب لنگی و ساییدگی تسمه و لرزش نشود. در صورت ساییدگی و بریدگی تسمه آن را تعویض کنید. ("معمول" پمپ های آب احتیاج به روغنکاری ندارند ولی آن ها را از جای خود خارج کرده و رسوب اطراف پروانه ها را تمیز کنید همچنین صافی آن را تمیز کرده و در جای خود قرار دهید. با پر کردن تشتك تحتانی از آب و روشن نمودن و اتر پمپ اطمینان حاصل نمایید که مسیر آب در شیلنگ و سه راهه و آب پخش کن ها باز است. ناودان های پخش کننده مستقر در در پوش ها را تمیز کرده تا منافذ آن ها باز شود. شناور را طوری تنظیم نمایید که آبی از تشتك یا دریچه اطمینان سرازیر نشود. هنگام روشن کردن کولر ابتدا به مدت ده دقیقه و اتر پمپ را روشن کرده تا پوشال ها خیس شوند. قبل از روشن کردن موتور اصلی کولر برای اولین بار پارچه بزرگی را خیس نموده جلوی دریچه ها گرفته تا ذرات زنگ و گرد خاک را به خود گرفته و محیط را کثیف نکند. در پایان فصل گرما آب تشتك را خالی کرده و روی کولر را با برزنت پوشانید. و شیر فلکه آب را بسته و حتی الامکان لوله های رابط را قطع نمایید.

عیب یابی و تعمیر کولر آبی :

عیب 1- با زدن کلید ها ، الکتروموتور دو دور و پمپ آب روشن نمی شوند.

علت ۱- فیوز قطع است و یا خراب شده.

رفع عیب ۱- ورود و خروج فاز به فیوز را بتوسط فاز متر بررسی نمایید. اگر به فیوز فاز می‌رسد اما با حرکت اهرم آن فاز خارج نمی‌شود، فیوز خراب شده است آن را با فیوزی هم آمپر خودش تعویض نمایید.

عیب ۲- با زدن کلید ها الکتروموتور و پمپ آب روشن نمی‌شود.

علت ۲- در فاز یا نول اصلی (سیم رابط) مشکلی بوجود آمده.

رفع عیب ۲- اگر در مبدأ درون کلید برق وجود دارد، فیوز هم سالم است اما به ترمینال کولر برق ۲۲۰ ولت نمی‌رسد، بطور قطع سیم (کابل) رابط دچار اشکال شده است. آن را تعویض نمایید.

عیب ۳- موتور کار می‌کند اما باد کولر خنک نیست.

علت ۳- در کف تشتک آبی وجود ندارد.

رفع عیب ۳- عدم وجود آب یا کافی نبودن آن می‌تواند به سوراخ شدن تشتک کولر - نشتنمودن آب از شیر اطمینان- تنظیم نبودن فلوتر (شناور) مربوط باشد.

عیب ۴- موتور کار می‌کند اما باد کولر خنک نیست.

علت ۴- واتر پمپ عمل نمی‌کند یا شلینگ رابط پاره شده.

رفع عیب ۴- به کنار کولر بروید و به پوشال ها دقیق نمایید. اگر صدای ریزش آب به گوش نرسید و همچنین قطرات آب جاری روی پوشال ها رؤیت نشد، مطمئن باشید در سیستم پمپاژ آب مشکلی بوجود آمده. این عیب می‌تواند به خود واتر پمپ و یا پارگی شلینگ مربوط باشد. دریچه ها را باز نمایید تا مورد معیوب را دقیقاً "شناسایی کنید. خرابی واتر پمپ می‌تواند به هر زگرد شدن پروانه و یا نیم سوز شدن موتور مربوط باشد البته گاهها" دیده می‌شود که واتر پمپ کاملاً سالم است اما در سیستم برق رسانی به آن مشکل بوجود آمده قبل از آن که واتر پمپ را سوخته تلقی کنید، سیم های رابطش را جدا نموده و بتوسط دو سیم دیگر به

آن برق 220 ولت برسانيد. اگر عمل نکرد و پروانه هم گریپاژ نیست پس واتر پمپ سوخته است در صورت پاره شدن شلینگ نیز آن را تعویض نمایید.

عیب5- موتورکار می کند اما باد کولر خنک نیست.

علت5- سوراخ ناودان ها مسدود شده.

رفع عیب5- دریچه ها را از کولر جدا نموده و در صورت امکان پوشال ها را نیز جدا نمایید سپس سوراخ های موجود روی ناودان ها را با جوهربند و برس بشوئیدتا جرم روی حفره ها کاملا" پاک شود. سپس ناودان ها را با آب کافی بشوئید تا بوی جوهربند کاملا" رفع گردد، سپس پوشال ها و شبکه های توری را ببندید و مطمئن باشید به تهويه مناسبی دست خواهيد یافت.

عیب6- واتر پمپ والکتروموتور دو دور در حال کارند اما خنک کنندگی کولر ، کیفیت چندانی ندارد.

علت 6- تسمه تنظیم نیست.

رفع عیب6- برای تنظیم تسمه باید پیچ های پایه الکتروموتور را شل کرد و پایه را طوری جابجا کرد که تسمه نه شل باشد که روی پولی ها کمانه کند و نه آنقدر سفت باشد که محور را تحت تنش قرار داده بوش ویا تاقان ها را خراب کند ویا سبب سوختگی موتور گردد. بهترین حالت رگلاز تسمه آن است که اگر تسمه را نزدیک پولی کوچک توسط دو انگشت به هم نزدیک کنیم به اندازه یک بند انگشت با هم فاصله داشته باشند. یا اینکه اگر موتور را خاموش نمودیم سریع فن توقف نکند بلکه حدود 5 الی 6 دور بزند سپس بایستد. برای تعویض تسمه ضخامت و طول تسمه را باید جزء مشخصات آن در نظر داشته باشید.

عیب7- واتر پمپ والکتروموتور در حال کارند اما خنک کنندگی کولر کیفیت چندانی ندارد.

علت7- پارچه برزتی لرزه گیر پاره است.

رفع عیب7- پارچه برزتی را بر رسانی نمایید و اگر در آن پارگی مشاهده وقابل تعمیر نیست، آن را تعویض نمایید.

عيب8- واترپمپ و الکتروموتور کار می کند اما خنک کنندگی کولر کم است.

علت8- موتور فن نیم سوز است.

رفع عيب8- بتوسط يك آمپر متر ،جريان موتور فن را اندازه گيري نموده وبا جريان ثبت شده بر روی آن مطابقت دهيد.اگر جريان اندازه گيري شده چند برابر جريان نامي موتور بوده و بدنه استاتور سريع داغ می شود موتور نیم سوز است.

عيب9- واتر پمپ والکتروموتور در حال کارند اما کيفيت خنک کنندگی کم است.

علت9- مقدار پوشال ها کم است و هوا آزادانه وارد کولر می شود.

رفع عيب9- اگر پوشال ها را تعویض نموده ايد ،در جاگذاری پوشال های جدید دقیق باشد نیامده سعی شود جاگذاری پوشال ها یکدست باشد و پوشال ها همه می سطح در پوش ها را اشغال نماید زیرا اگر قسمتی بدون پوشال باشد هوای گرم خارج کولر از آن قسمت مکیده شده و به محیط ساختمان راه یافته و تهويه هوا را مختل می سازد.

عيب10- موتور فن کار نمی کند (واتر پمپ کار می کند.).

علت10- به موتور فن برق نمی رسد.

رفع عيب10- ممکن است فاز مربوط به موتور در کلید مخصوص کولر قطع شده و یا موردی مشابه در مورد نول صورت گرفته باشد.اگر مشکل از پارگی و یا قطع شدگی فاز یا نول است نقطه پاره شده را ترمیم نمایید.

عيب11- موتور فن کار نمی کند.

علت11- بازدن کلید بین کنتاکت های HI و COM روی تخته فیبری موتور) برق 220 ولت وجود دارد اما راه نمی افتد.

رفع عيب11- به عيب یابي موتور های آسنکرون مراجعه کنيد.

عيب12- موتور صدای هوم می دهد.اما برآه نمی افتد.

رفع عیب 12- برای اطلاع بیشتر به عیب یابی موتور ها مراجعه نمایید. اما بطور مختصر متوان گفت: سیم پیچ راه انداز سوخته است - سیم بندی راه انداز به کلید گریز از مرکز وصل نشده است- پس از خاموش کردن کولر کلید گریز از مرکز به حالت عادی خود باز نگشته است- تسمه بیش از حد سفت شده است- پولی ها در یک امتداد نیستند- سیم بندی دور تند نیم سوز شده است- اگر موتور فن ۳/۴ اسب است، احتمال دارد خازن راه انداز آن سوخته باشد.

عیب 13- فقط یکی از دور های موتور فن کار می کند.

علت 13- سیم مربوط به دور دوم از صفحه کلید موتور قطع شده.

رفع عیب 13- ابتدا برق کولر را قطع نمایید. سپس سیم های متصله به موتور را از آن جدا نموده و با اهم متر هر سیم پیچ به کلید موتور را بررسی نمایید. به احتمال زیاد یکی از سر سیم های HI و یا LOW از صفحه کائوچویی جدا شده است که می بایست سیم مربوطه را لحیم نمایید. اگر پارگی در درون استاتور باشد، کار قدری مشکل می شود و بهتر است در صورت عدم تخصص کافی به سیم پیچ های استاتور دست نزنید و از تعمیر کار مجبوب کمک بگیرید.

عیب 14- فقط یکی از دور های موتور فن کار می کند.

علت 14- یکی از سر سیم های رابط بین کلید تبدیل و پایه های HI و یا LOW در مسیر قطع شده است.

رفع عیب 14- برای آن که مطمئن شویم سیم های رابط بین تبدیل و موتور سالم اند بهتر است دو خروجی را داخل کلید تبدیل به یکدیگر متصل نموده و دو سیم متصل به پایه های HI و LOW را از اتصالات تخته کلید موتور جدا نموده و اهم متر را به آن ها متصل می کنیم. اگر دو سیم رابط سالم بوده و در مسیر دچار پارگی نشده باشند عقربه منحرف شده و مقداری اهم که در واقع اهم سیم های رابط است را نشان می دهد. و اگر عقربه منحرف نشده، سیم ها دچار پارگی شده اند و چون کابل چهار سیمه است باید کابل اصلی تعویض شود.

عیب 15- فقط یکی از دور های موتور کار می کند.

علت 15- کلید گریز از مرکز عمل نمی کند.

رفع عيب 15- در موتور کولر همیشه در لحظه اول سیم پیچ های استارت و دور تند در مدارند و به محض رسیدن سرعت موتور به 75 درصد سرعت نامی کلید عمل نموده واستارت را از مدار خارج می کند و با خارج شدن استارت دور تند در مدار مانده و موتور سرعت می گیرد. سپس می توان با تغیير دادن وضعیت تبدیل از دور کند موتور استفاده نمود و اگر کلید گریز از مرکز عمل نکند و سیم پیچ کمکی در مدار باقی بماند، موتور سرعت چندانی نداشته و ضمن بگوش رسیدن صدای خشن از موتور، داغ هم می شود. مشکل کلید گریز از مرکز معمولاً "شکستن صفحه فيبری و يا اكسيد شدن فنرها است که می بايست روتور را از استاتور جدا نموده و پس از سرويس محرك کلید، يقيناً" موتور به کار نرمال خود ادامه می دهد.

عيب 16- فقط يكى از دور های موتور کار می کند .

علت 16 - کلید تبدیل خراب است.

رفع عيب 16- به علت بالا بودن جريان مصرفی در کولر گاهها"کنتاكت ها درون کلید تبدیل به يكديگر جوش می خورند. قاب کلید تبدیل را باز نموده ،وبا اهم متر (در حالی که فيوز اصلی کولر قطع است) از حرکت اهرم کلید بين کنتاكت مشترک با دو خروجي اطمینان حاصل کنيد. اگر در کنتاكت ها جوش خورдگی دیده شود، آن ها را از يكديگر جدا نموده و پس از سمباده کشي کلید را مجددا" در مدار قرار می دهيم. اگر همچنان عملکرد مثبتی نداشت آن را تعویض می کنیم.

عيب 17- با روشن نمودن کولر ، موتور براه نمی افتد اما اگر پولي با دست چرخانده شود موتور بكار خواهد افتاد.

رفع عيب 17- از آن جا که اين عيب مشابه عيب 12 است به رفع عيب 12 مراجعه نمایيد .

عيب 18- صدای کولر در حال کار زياد است.

علت 18- پولي ها يا يكى از پولي ها شل شده است.

رفع عيب 18- در پوش سمت پولي ها را از بدنه جدا نموده و اتصال آن ها به محور را کنترل نمایيد. در صورت لزوم، پولي ها را محکم بر روی محور فن ببنديد.

عيب 19- صدای کولر در حال کار زياد است.

علت19- یاتاقان ها گشاد شده اند.

رفع عیب19- در پوش های دوطرف فن را باز نموده محور را بصورت شعاعی (عمودی) (حرکت دهید اگر محور حرکت عمودی داشت، نیاز است بوش ها را تعویض نمایید. البته در بعضی موارد یاتاقان ها (بوش ها) سالم اند اما به سبب شل شدن بست یاتاقان این عیب بروز می کند.

عيب20- صدای کولر در حال کار زیاد است.

علت20- محور فن تاب بر داشته است.

رفع عیب20- اگر محور فن تاب داشته باشد، در حال گردش لنگر انداخته وعلاوه بر تولید صدای زیاد، سبب خرابی یاتاقان نیز می گردد. رفع این عیب نیاز به تجربه ومهارت خاصی دارد واز جمله مهارت های تراشکاران محسوب می شود.

عيب21-صدای کولر در حال کار زیاد است.

علت21- صدا از موتور فن است.

رفع عیب21- صدای خشن موتور فن می تواند از در گیر شدن پروانه خنک کننده با در پوش به سبب خرابی یا تا قان وتاب داشتن محور فن ناشی گردد. موارد فوق را بررسی نمایید وقطعه معیوب را شناسایی وعیب را بر طرف نمایید.

عيب22- صدای کولر در حال کار زیاد است.

علت22- تسمه خراب است.

رفع عیب22- خراش های روی تسمه موجب صدای خشن کولر در حال کار می شود. اگر تسمه معیوب است با ارائه آن به فروشگاه قطعات کولر، تسمه ای با سایز خودش را تهیه نمایید.

عيب23- موتور فن مرتب "خاموش وبصورت خودکار روشن میشود.

رفع عیب23- روشن و خاموش شدن مرتب موتور نشانگر وجود اورلود سر راه سیم مشترک موتور ویا داخل آن (موتور) میباشد. در بعضی از لوازم الکتریکی مثل چرخ گوشت ها جهت

حفظ موتور در برابر جريان اضافه بار و يا اتصال کوتاه در داخل موتور از محافظ استفاده می شود . اين محافظ گاها" فيوز شيشه اي است که جريان نامي آن متناسب با جريان دستگاه انتخاب می گردد و در موارد ديگر از اورلود بعنوان محافظ استفاده می شود. با عبور جريان بيش از حد از وسیله وجود آمدن گرمای زياد اورلود بطور خودكار عمل کرده و جريان را قطع می کند و با سرد شدن مجدد وسیله (مотор) جريان برقرار و موتور به حرکت در می آيد.

عوامل تحريك کننده اورلود در کولر عبارتنداز: نيم سوز بودن موتور- خارج نشدن سيم پيچ استارت از مدار (عمل نکردن کليد گريز از مرکز)- سفت بودن تسمه - گريپياز بودن ياتاقان ها - بسته بودن دريچه هواي کولر و در نتيجه آن تراكم هواي داخل که گرديدش فن را مشكل می سازد-در يك امتداد نبودن پولي ها . کليه موارد مذكور می بايست مورد به مورد بررسی گردد تا مشكل اصلی شناسايي وعيوب بر طرف شود.

عيوب 24- آب کولر سر ريز می شود.

رفع عيوب 24- اين مشكل می تواند به تنظيم نبودن فلوتر مربوط باشد. همچنين سوراخ شدن گوي پلاستيكي شناور سبب می شود گوي پر از آب شود و به ته آب تشتک رود ، در نتيجه آب بيش از حد وارد کولر شده و سر ريز می کند در اين صورت می بايست شناور تعويض شود.

عيوب 25- هنگام کار کولر قطرات ريز آب وارد محيط می شود .

رفع عيوب 25- شلينگ پاره شده و آب بداخل پره هاي تور بين پاشیده می شود.آب از طريق پوشال وتسمه بداخل فن ریخته می شود .

اشکان تهويه

مرجع جزوات ، مقالات و نرم افزارهای آموزشی

تاسیسات و سیستم های تهويه مطبوع

www.package118.ir

کanal تلگرام

<https://t.me/servicpackage118>

وبلاگ آموزشی ما

<http://servickar.ir>